

DEEL I	13
1 Onderzoek naar morele weerbaarheid	15
1.1 Aanleiding van het onderzoek	15
1.2 Vraagstelling	16
1.3 Terugkeer van de moraal	20
1.4 Onderzoeksdesign en werkwijze	21
1.5 Werken met focusgroepen	24
1.6 Strekking van ons betoog	26
2 Werken in de morele ruimte	29
2.1 Maatschappelijke opdracht van de politie	29
2.2 Waarden van de Code Blauw	31
2.3 Formele regels of morele beginselen	35
2.4 Over de Beroepscode Politie	36
2.5 Gedragsregels die houvast bieden	38
2.6 Over politieculturen	40
2.7 Vier stijlen van werken	42
3 Morele waarden en motieven	49
3.1 Mensen in nood helpen	49
3.2 Geen maatschappelijk werkers	52
3.3 Verantwoordelijk zijn en doorpakken	54
3.4 Rechtvaardigheid en wederkerigheid	57
3.5 Niet straffen, maar wel handhaven	60
3.6 Afwisselend en spannend werk doen	62
3.7 Effecten van de levensloop	65
4 Invloed van omgeving en publiek	73
4.1 Situationeel handelen	74
4.2 Lokale verschillen goed merkbaar	75
4.3 Stad en platteland	78
4.4 Publiek werd veel mondiger	80
4.5 Niet te veel op macht zitten	82
4.6 Werken in een glazen huis	83
4.7 Conclusies	85
5 Druk vanuit de groepscultuur	89
5.1 Collegialiteit van groot belang	89
5.2 Verschillende typen agenten	90
5.3 Effecten van hiërarchie	91
5.4 Kunst van het aanspreken	93
5.5 Groepscultuur werkt sterk door	94
5.6 Verschil vroeger en nu	96
5.7 Conclusies	97
6 Organisatie en leidinggevenden	101
6.1 Kerntaken van de politie	101
6.2 Samenwerken onvermijdelijk	104
6.3 Algemene regels werken niet	106
6.4 Randen van de wet opzoeken	110
6.5 Op glad ijs voor de goede zaak	112
6.6 Rol van leidinggevenden	115
6.7 Omgang met geweld	119
6.8 Conclusies	124
7 Rol van persoonlijke ervaringen	129
7.1 Mogelijke betekenis van geslacht	129
7.2 Invloed van persoonlijkheid	131
7.3 Gevoelsmatige verwerking	133

7.4	Soms is de maat gewoon vol	134
7.5	Overmatige betrokkenheid	136
7.6	Scheiding van werk en privéleven	138
7.7	Beëindigen van een contact	141
7.8	Ervaring blijkt van groot belang	143
8	Herkenning van stelregels	151
8.1	Steekproefkader	152
8.2	Respondenten	153
8.3	Belang van onderwerpen	160
8.4	Overwegingen in relatie tot het werk	161
8.5	Op zoek naar een nieuwe indeling	168
9	Morele profielen	179
9.1	Clusters van respondenten	179
9.2	Morele profielen	180
9.3	Normatieve velden	183
10	Slotbeschouwing	189
10.1	Morele spanningen	190
10.2	Vier houdingen	192
10.3	Over morele weerbaarheid	196
10.4	Beweegredenen van ideële aard	197
10.5	Oordeel over situaties	200
10.6	Morele meerderheden	203
10.7	Storende factoren	207
10.8	Vijf aanbevelingen	210
	Geraadpleegde literatuur	217
	Bijlagen	223
	Bijlage 1: Methodologische verantwoording: focusgroepen	225
	Bijlage 2: Vragenlijst Morele weerbaarheid	231
	Bijlage 3: Beschrijving PolBIS-bestand	237
	Bijlage 4: Beschrijving steekproefkader	239
	Bijlage 5: Steekproef en respons	245
	Bijlage 6: Opmerkingen van de respondenten	249
	Bijlage 7: Stellingen naar aspect	253
	Bijlage 8: Component scores vergeleken	259
	Bijlage 9: Indeling in zeven clusters toegelicht	265
	Bijlage 10: Profielen nader beschreven	269
	Bijlage 11: Morele normaliteit	273